

А – Шайбонийлар давлати ўзига хос томонлари –

Иқтисодийлик оқилликда шайбонийлик гилоёликда етти славяк
1. Иқтисодийлик оқилликда шайбонийлик гилоёликда етти славяк
оқилликда шайбонийлик гилоёликда етти славяк

Б – Темурийлар давлати ўзига хос томонлари –

Гушналик оқилликда шайбонийлик гилоёликда етти славяк
шайбонийлик гилоёликда етти славяк

АБ – Ушбу давлатларнинг ўзига хос хусусиятлари –

Иқтисодийлик оқилликда шайбонийлик гилоёликда етти славяк
шайбонийлик гилоёликда етти славяк

Abdurkhamidov N

Davlatlar	Davlat tuzilish	Mavjud bo'lgan davri	Boshqaruv tizimi	Iqtisodiy hayot	Xudud	Madaniy hayot	Zaiflashish sabablari	Bosib olingan davlatlari va vaqti	Hukmdorlari
Uzmoniy Davlati	Markaziy orgalari Mahalliy idoralari bilan doimiy aloqada bo'lgan. Davlat muassasalari viloyat mahalliy boshligiga va tegishli devonlarga bo'ysingan. bo'ysingan. Faqat pochta-xabar Davlati to'g'ridan to'g'ri markazgagina bo'ysingan	856-888 yillar (IX asr o'ralari)	Amir. Oliy dargoh-> Devonlar-> mustafiy dev. Vazirik devoni	Savdo-sotiq Munosabatlari Yuksalgan, O'nlab karvon saroylar, kumush pullar zarb etilgan, charm mahsulotlar	Shosh, Ustrushona, Farg'ona Samarqand	Mahkama xizmatlari Arab va fors tillarini to'liq bilgan	Alpegin bilan Ixtilof va ishonchsizlik Mahalliy hukmdorlar O'zboshimchiligi	Buxoro Taroz Xuroson	Nuh(farg'onada) Yahyo(Shosh) Nasr(movarounahrga) Ismoil(Buxoro) Ahmad ibn Ismoil Nasr ibn Ahmad Nuh ibn Nasr Ismoil al-Muntasir
Ioraxoniy Davlati	Markazlashmagan davlat bo'lib, uning viloyatlari sulola namoyondalariga bo'linib idor qilingan. El-yurt hok. Eloqxon, viloyat noib. takin	859-955 yillarda (IX asr 2-yarmida)	Xogon-> Bosh vazir-> Eloqxonlar-> Mahalliy huk-> Bosh vazir dev.	Dehqon mulkchiligi tugatilgan va davlat tasarrufig o'tgan, Iqtidorlik munosabati	Termiz Buxoro Samarqand Yetisuv Balx	Turkiy gavmlar o'mashib o'troqlashuvidan turkiy tilning iste'mol doirasit kengaydi	Samarqand, Buxoro, Balx, Termiz larni go'liga kiritish uchun saljuqiylar vagonarxitoylar bilan bo'lib o'tgan urushlar	Markaziy Tyanshan, Yetisuv o'lkalari, Movarounahr	Abdulkarim Sotuj Bug'roxon(asos soğan) Hasan Bug'roxon Nasr Bug'roxon
ozamshoxlar Davlati	Bosh vazir devonlar tizimiga boshchilik qilgan. Unga barcha amaldorlar, noiblar, harbiylar bo'ysingan. O'z faoliyatida bosh vazir faqat oliy hukmdor oldida javobgar edi.	Mil.avv so'ngi ming yillik	Shox->Hojib, Bosh vazir ->Dargoh	Moddiy ishlab chiqarish tezlashdi, savdo-sotiq, hunarmandchilik o'sdi	Janubi-G'arbg qarab Xornuz, Fors go'tlig'i, Iroq yerlariga qadar yoyiladi	Somoniyar saroyi qoshidagi kutubxona qurilgan, madaniyat va ma'naviyatni o'sishida islom madaniyatininga ahamiyati katta bo'lgan. Dimiy va dunyoviy ilmlar bo'g'liq holda o'zara uzviy onasi tarafdorlari o'rtasidagi siyosiy urushlar	Shohning kata go'shin tuzib to'xtovsiz olib borgan besamar urushlari xalqni tinkasini qurtdi Mahalliy hokimlarni o'zboshimchiligi Natijada xalqni go'zg'olonlari. Xorazmshoh bilan o'rtasidagi siyosiy urushlar	Saraxs, Nishopur, Ray, Marv	Ma'mun ibn-Mahmud Ali ibn Ma'mun Ma'mun ibn Ma'mun Oltuntosh Horun Handon Anushtegin Qutbiddin Muhammad Jaloliddin Otsiz Alovuddin Takash Alovuddin Muhammad